

رابطه بین مکان با جرم

تالیف

علی رزمان

(دروس دانشگاه)

انتشارات قانون یار

۱۳۹۵

سرشناسه	:	رزمان، علی، ۱۳۶۴ -
عنوان قراردادی	:	ایران. قوانین و احکام Iran. Laws, etc
عنوان و نام پدیدآور	:	رابطه بین مکان با جرم / تألیف علی رزمان.
مشخصات نشر	:	تهران: انتشارات قانون یار، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	:	۱۱۲ص.
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۸۰۷۷-۵۰-۳
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
یادداشت	:	کتابنامه:ص.۱۰۷.
موضوع	:	مکان یابی جغرافیایی بزهکاران و مجرمین — ایران
موضوع	:	Geographical offender profiling -- Iran
موضوع	:	دزدی — قوانین و مقررات — ایران
موضوع	:	Larceny -- Law and legislation -- Iran
موضوع	:	بزهکاری، تحلیل — ایران
موضوع	:	Crime analysis - Iran
رده بندی کنگره	:	HV۸۰۷۲/۵/۲،۴۵، ۱۱۰۸
رده بندی دیویی	:	۳۷۲/۲۵
شماره کتابشناسی ملی	:	۴۵۶۰۸۵

قانون یار

رابطه بین مکان با جرم

تألیف: علی رزمان

ناشر: قانون یار

ناظر فنی: محسن فاضلی

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۵

شمارگان: ۱۱۰۰ جلد

قیمت: ۱۱۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۰۷۷-۵۰-۳

مرکز پخش: تهران، میدان انقلاب، خ منیری جاوید، پلاک ۹۲

تلفن: ۶۶۹۷۳۹۶۰ کتابفروشی رسولی (چراغ دانش سابق)

فهرست مطالب

۷	 مقدمه
۹	 فصل اول
۹	 کلیات
۱۵	 فصل دوم
۱۵	 مبانی نظری و ادبیات این اثر علمی
۶۵	 فصل سوم
۶۵	 اثر محدود بود در مکان ها و ا، تکاب جرم
۹۵	 پیوست در قالب پرسشنامه
۱۰۷	 منابع و مآخذ

مقدمه

اصولاً در حقوق کیفری صرف عمل مجرمانه برای مجازات کافی نیست یعنی اینطور نیست که ملاک مقنن، مثلاً در سرقت یا تخریب، صرف بردن مال یا خراب کردن عمدی باشد، بلکه همیشه عوامل جانبی نیز در نظر یک مقنن برای جرم انگاری و تعیین مجازات مورد توجه قرار می گیرد. مثلاً مقنن گاهی مواقع سمت مرتکب را از عوامل مشدده در برخی از جرائم می داند.

و در نظام ارتکاب کلاهبرداری توسط یک کارمند دولت نسبت به یک مجرم عادی مستحق مجازات بیشتری می باشد و یا ارتکاب جرم در برخی زمانهای خاص را سبب تشدید مجازات می داند. ما گاهی مواقع مقنن نگاهی خاص به برخی مکانها دارد و بعضی مکانها را شرط تحقق جرم خاصی می داند و یا ارتکاب جرم در برخی مکانها را مشمول کیفیات مشدده می داند.

در این قسمت لازم است اشاره می داشته باشیم به اینکه برخی مکانها در دید مقنن دارای یک حرمت و تقدس شرعی است که ارتکاب جرم در آن مکانها بخاطر تقدس شرعی آن مکان مشمول تشدید قرار گرفته، مثلاً از نظر اسلام مسجد یا کعبه دارای تقدس و حرمت بالایی است و طبعاً اگر برخی افراد با ارتکاب جرم این تقدس را لگدمال کنند مجازات آنها با جرمی که خارج از این اماکن ارتکاب می یابد فرق میکند. یا برخی مکانها به لحاظ تقدس عرفی که دارند مورد توجه مقنن هستند مثلاً سرقت از منازل، دلبا، شکستن حریم خانه از کیفیات مشدده برای جرم محسوب می شود و یا سوگند دروغ - رد داد آگاه نبود موجب مجازات سوگند دروغ، می شود و یا مکانهای نظامی بخاطر ضرورتهای حفاظتی و امنیتی مورد توجه خاص قانونگذار هستند و یا برخی مکانها بخاطر سهولت ارتکاب جرم در آن مکانها مورد توجه مقنن بوده تا با حمایت هرچه بیشتر از آن مکانها ارتکاب جرم را به حداقل برساند مثلاً وفق ماده ۶۵۸ ق.م.ا سرقت از مناطق خاصی از قبیل: مناطق زلزله زده، جنگ زده، سیل زده، آتش سوزی و محل تصادف رانندگی را موجب تشدید مجازات نسبت به ماده: ۶۶۱ ق.م.ا دانسته که تبعاً تشدید مجازات بخاطر دفاع کمتر بزه دیده و سهولت ارتکاب جرم در این مکانها بوده.:

برای اینکه بتوانیم به هدف خود در این اثر علمی نائل شویم لازم است یک تقسیم بندی کلی از مکان داشته باشیم و اگر بخواهیم با توجه به وصف مکانها تقسیم بندی کلی ارائه دهیم باید چنین بگوئیم که: گاه ضرورت حفظ تقدس شرعی و مذهبی یک مکان و گاه ضرورت حفظ آرامش و امن بودن مکان و گاه ضرورت حفاظتی و امنیتی از مکانهای نظامی و یا اهمیت مالی یک مکان و یا واجد شرایط بحرانی بودن یا اهمیت فرهنگی و یا تاریخی مکان، دلیل توجه خاص قانونگذار به آن مکان بوده؛ و در چنین وضعیتی می توان مکانهای مورد نظر مقنن را به مکانهای مذهبی - مکانهای امن - مکانهای واجد شرایط بحرانی یا خاص - مکانهای فرهنگی و تاریخی - مکانهای نظامی و مکانهای مالی و مکانهای متفرقه تقسیم بندی کنیم.

نکته دیگر اینک برخی ناهیا در تحقق رکن مادی جرم نقش مؤثری دارند و بدون آن مکان، جرم مورد نظر محقق نمیرسد؛ مثلاً هرگاه کسی بدون اجازه به اماکن و استحکامات نظامی وارد شود و انگیزه او کسب مال باشد، سرقت و یا عکس برداری از مکان مزبور باشد عمل شخص مذکور مطابق ماده ۵۰۳ ق.م.ا.ج محسوب می شود در حالیکه همین فرد اگر بدون اجازه و عمداً وارد یک مکان فرهنگی یا مذهبی شود هرچند قصد سرقت یا عکس برداری داشته باشد عمل او جرم نبوده و وجه تمایز این دو عمل همان اثر گذاری مکان خاص نظامی است که سبب تحقق جرم شده است. همچنین برخی مکانها فقط باعث تشدید مجازات هستند و قانونگذار، بخاطر حمایت هرچه بیشتر از آن مکانها ارتکاب جرم در آن مکان را مستحق تشدید مجازات دانسته؛ مثلاً ارتکاب زنا در مسجد که به لحاظ تقدس شرعی مسجد موجب تشدید مجازات قرار گرفته (۱) همچنین مکان در محل رسیدگی به - ارتکاب یافته و در اجرای حکم مؤثر است که در این بخش از رساله بتأست جنبه های مختلف اثر گذاری مکان در حقوق کیفری عمومی، اختصاصی و مباحث آئین دادرسی کیفری را تجزیه و تحلیل کنیم.

از ماده: ۱۰۶ قانون مجازات اسلامی به زنا در زمانهای متبر که ... و مکانهای شریف چون مساجد، علاوه بر حد، موجب تعزیر است.